

donképen nem a szegény néposztályokat sujtotta, hanem inkább a középosztályt, azt, a melyeknek van ugyan némi kis ingatlan vagyunkája, mely azonban most jóformán tönkrement.

— Itt a dolognak az a része — mondta a miniszterelnök — ahol az államnak kell belenyulnia az ügyek folyásába. Hitellel fogunk segíteni, vagy más módon, azt még tudjuk, azonban bizonyos, hogy segíteni fogunk.

(Séta a városban.)

Khuen és kísérete újból kocsira ült, hogy megtekintse a legnagyobb károkat szenvedett épületeket. Először a Jókai-utcában levő piarista-rendházba hajtottak, amelynek jóformán egyetlen fala sem maradt épen. A Rákóczi-korból származó falakon hatalmas repedések láthatók és az egész épület összeomlással fenyeget. Tóth György dr. igazgatónak, aki maga kalauzolta előkelő vendégeit, az épület megtekintése után azt mondta Székely Ferenc igazságügyminiszter:

— Bizony itt, sajnos, sokat kell majd lebontani, aminek azonban főleg az akkori kor szabálytalan építkezési módja az oka. Ugy tudom, hogy Kecskeméten általában a történelmi nulttal bíró épületek rongálódtak meg és ennek okát feltétlenül az építkezési mód szabálytalanságában kell keresnünk.

Ezután a város több utvonala végig a Rudolf-kaszárnyához hajtatott a társaság, ahol Bittó főhadnagy, laktanyaparancsnok, vezetett körül az erősen megrongált épületben, majd az Országos Tanitói Árvaház összeropadozott házát tekintették meg és hosszabb sétát tettek a református temetőben, ahol a sírkövek közül néhányat letört, többeket pedig félfordított a földrengés.

Az erősen megrongált törvényszéki épületben Kiss János dr. elnök, az 1684-ben épült református templomban Mészáros János lelkész és Györffy Balázs főgondnok kalauzolták Khuent. Innét a társaság visszahajtott a városháza elé.

A városháza egyik szobájában ezután küldöttségeket fogadott a miniszterelnök. Elsőnek Révész István prépost és Baghy László egyházi főgondnok járultak eléje, hogy a kegyesrendiek erősen megrongált rendháza számára kérjenek anyagi támogatást, majd a tisztikart mutatta be Fluck Béla ezredes, a református templom kijavítására kért segítséget az egyház nevében Mészáros János lelkész. Még küldöttséget hallgatott meg ezután a miniszterelnök, majd az igazságügyminiszter kíséretében a városi tanács ülésére vonult.

(A tanácsülés.)

Fél egy órakor kezdődött Kada Elek polgármester elnöklésével a városi tanács ülése, melyen részletesen beszámoltak a szenvedett károkról és a megtett segítő intézkedésekről. A polgármester kijelentette, hogy a város semmiképpen sem akarta a maga szerencsétlenségét kihasználni. Örömmel látja, hogy a kormány figyelme ezuttal először fordul a város felé, mert eddigi haladásának kerékkötője volt az, hogy a város állami támogatásban soha nem részesült.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek kijelenti, hogy a város és a polgárság kérését teljes erőből fogja támogatni. Ebben nagy könnyebbségére lesz, hogy a város jóval kevesebbet kér a kárnál. Bizonyos, hogyha az állam most támogató kézzel nem nyúl bele a város helyreállításának kérdésébe, akkor teljes stagnációnak kell beállania Kecskeméten. Reméli, hogy sikerülnie fog megmozdítani az egész magyar társadalmat, és hogy a kormány mellett, amely minden eszközt meg fog ragadni, hogy talpraállítsa Kecskemétet, az ország minden rétegét ott fogja találni.

(A társaság.)

A tanácsülés után a miniszterelnök kíséretével gyalog sétált át a városházával szemben lévő Royal-szálló éttermébe, ahol időközben már rendkívül sokan gyűltek egybe a kor-

mányelnök tiszteletére rendezett társaságára.

Ebéd közben gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök, akit megelőzőleg Horváth Mihály országgyűlési képviselő köszöntött fel a város nevében, rövid beszédet mondott, a melyben örömmel állapította meg, hogy a város polgárságát nem törte meg a csapás és hogy bizik a jövőben. Kada polgármesterre és a város polgárságára üritette poharát.

(Székely Apponyi ellen.)

Ráday főispán üdvözölte aztán gr. Khuent, aki az első miniszterelnök, aki ide ellátogat. Most fölállt Székely Ferenc igazságügyminiszter, aki rendkívül éles hangon támadta Apponyit egyik legutóbbi beszéde miatt:

— Apponyi beszédének nicsn semmi logikája, — mondta. — Ő támadja a kormányt, aki míg kormányon volt, pártjával megszavazta a közös vámterületet, felemelte a kvótát, mindent romba döntött, mi alig mertünk a kormányzás nehéz munkájára vállalkozni, 150 millió deficitet hagytak hátra és most ujra fel akarnak kavarni mindent.

Négy óra ötven perckor állt elő a különvonat, mely a társaságot visszavitte a fővárosba. Indulás előtt Héderváry gróf még egyszer mondott köszönetet fogadtatásért, kérte a polgármestert, folytassa szorgalmas munkásságát, a kormány tudja kötelességét. A miniszterelnök és kísérete este hat órakor érkezett vissza a fővárosba.

Szeged iskolái.

— Beszámoló az elmúlt évről. —

III. (Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország a napokban már ismertette több szegedi iskola értesítője nyomán azokat az állapotokat, melyek Szeged kulturális fejlődésére fényt vetnek. A főgimnázium, a főreáliskola, a zeneiskola és a felső ipariskola értesítői bizonyosságot tesznek arról, hogy a tanügy nemcsak részleteiben, de általánosságban is kielégítő. Természetesen el kell tekintenünk azoktól a hibáktól, amelyek nem a tanerő hiányosságában, vagy a vezetés szakszerűtlenségében nyilvánulnak meg, hanem vagy az épület célszerűtlensége, vagy pedig a túlszűköség az okozója. Azonban itt is hamarosan megszűnnek a bajok, mert úgy zeneiskola, mint a felső ipariskola nemsokára új, a céljának teljesen megfelelő palotába költözik át.

Alább ismertetjük a szegedi siketnémák és a zsidó népiskola értesítőit. Mindkét intézet kifogástalanul működött. A zsidó népiskolában is meg a siketnémák intézetében is sok volt a tanuló, de ezzel szemben megfelelő tanerőt alkalmazott mindkét intézet.

A siketnémák intézete.

A szegedi siketnémák intézetéről Klug Péter igazgató számol be. Az értesítő szerint az intézetnek 137 tanulója volt. A 137 tanuló összesen 233,644 korona 70 fillér segélyben részesült. A segély részint az államtól, részint Szeged városától ered.

Megerősítőleg hatott az intézet anyagi helyzetére, hogy Ófelsége apostoli Királyunk legfelsőbb elhatározásával a XXVIII. jótékonycélú államsorsjáték jövedelmének egynegyed részét, 15,000 koronát az intézetnek rendelte adományozni. Ófelsége magánpénztárából is évente 200 koronát adományoz az intézet céljaira, e legkegyelmesebb rendelkezésével lehetővé tette, hogy az intézet már-már válságos anyagi viszonyai rendeztessenek.

Adományok címén befolyt összesen 7432-65 korona. Ebből egyszerű adomány 5548-68, a Csongrád megyei Tanitók alapítványára alapra befolyt 710—, perselyekben 869-54, a felnőtt siketnémák gyámlatására 130 korona. Ingye-

nes és hatóságok járulékaként befizettetett 18480-50 korona.

Az intézet Klug Péter igazgató-tanár vezetésével tizenhét tanárt foglalkoztat. A tanári testület minden tagja nemcsak hivatásbeli kötelességének, hanem általában emberi föladatának is tekintette, hogy a szülői körből oly korán elkerült néma gyermekekkel feleltesse a veszteséget és enyhítse fogyatkozásuk súlyos következményeit.

Az intézet növendékeinek egészségi állapota kielégítő volt. Ez pedig köszönhető Falta Marcell dr. fül- és szemgyógyintézeti igazgató-főorvos, Andrássy Ferenc tiszteletbeli főorvos, Turcsányi Imre dr. állami gyermekmenhely igazgató főorvos és Miskolczy Leó dr. fogorvos buzgó és elismerést érdemlő működésének.

A növendékek testi ápolásának nagy szolgálatot tett továbbá Szeged város tanácsa is, mert megengedte a növendékeknek a városi fürdőnek díjtalan használatát.

Az intézetből kilépett siketnémák sem maradtak minden gyámlatás nélkül.

A felnőtt leányok gépkő foglalkoztatója a testület irányítása mellett igen eredményesen dolgozott.

A többi iparágban is nagy segítségére volt az intézet a kilépett siketnémáknak.

A zsidó népiskola.

A szegedi zsidó népiskolában a tanügyi viszonyokról az értesítő a következőkben számol be:

A tanítótestület a tanítás nehéz munkáján kívül a gyermekek egészségi állapotának javítására is sok gondot fordított. Munkájá sikeresen koronázta, mert úgy a tanügyi viszonyok, mint az egészségügyi állapotok az intézetben teljesen kielégítőek voltak.

Az intézetnek sok növendéke volt, köztük sok másvallású is. Az épület megfelelt céljának, mert a növendékeket az egészségügyi szabályoknak megfelelően el lehetett helyezni.

Az intézetnek nyolc rendes tanítója volt, kik mindannyian lelkiismeretes buzgósággal tettek eleget kötelességüknek. Az iskolát az iskolaszék tagjai gyakran látogatták és mindenkor elismerésüket fejezték ki a tanítótestület buzgó működésén.

Az albán lázadás. Valónából jelentik, hogy a lakosság közt szintén fölkelési mozgalom észlelhető. A hatóságot megfenyegették és több követelést terjesztettek elő. Egy torpedózó hajó több század katonasággal Valónába ment, hogy a hatóságot és az idegeneket megóvjá. Az Edhem pasa tábornok elleni merényletről még a következőket jelentik: Edhem pasa és hadsegéde Guzinjéből Djakovába vezettek egy kis csapat lovasságot és ekkor kerültek az arnauták csapdájába. Mindkettőnek átlőtték jobb karját. — Konstantinápolyból jelentik: Az ökümeniai pátriárkus a vallásminisztériumhoz intézett jegyzékben fölhozza, hogy a legtöbb visszaélés a hatóságok részéről történik és ezek a tudatlan tömeget utánzásra serkentik. — Szalonikiből jelentik, hogy a kormány a 45 életévig terjedő tartalékosztályokat behívta és az idősebb korosztályok listáját is előkészített. A behívott katonák csendőregyenruhát fognak viselni, amelyeket a fegyverekkel együtt lakásukon tarthatnak.

A pápai követ és a londoni koronázás. A londoni Catholic Herald panasolja, hogy Granillo di Belmonte pápai követet (a volt bécsi nunciust) a londoni koronázásra való megérkezése alkalmával — hivatalosan nem fogadták. „Pedig — mondja a katolikusok lapja — a többi államok szuverénjeinek követeit hivatalosan fogadták megérkezésükkor“.